

Номінація: “Активна молодь для сильної громади”

Назва: “Небо над головою: як мрії сучасної молоді змінюються під гул сирен”

Народжені у вільній країні, вони не знали комуністичного минулого, а їхні мрії були вільні від ідеологічних обмежень. Це покоління — спадкоємці демократії, які уперше в історії незалежної України зіткнулися не з обіцянками, а з реальними випробуваннями. Євромайдан та анексія Криму стали першими тріщинами у їхніх юнацьких ідеалах, пандемія змусила замислитися над крихкістю світу, а повномасштабна війна знищила будь-які ілюзії про стабільність. Коли замість планів на майбутнє вони чують сирени, а замість кар'єрного росту бачать корупцію, їхні погляди на власну країну змінюються. Тепер, коли Європа відкриває свої двері, багато хто з них відчуває, що майбутнє їхньої країни занадто туманне, щоб будувати його тут. Вони — вільні птахи, що шукають безпечного неба, а не просто даху над головою, що може злетіти від будь-якого вибуху.

Для мене місцеве самоврядування — це не просто політика, а поле, на якому проростає майбутнє. А громада — це ґрунт, що живить це майбутнє. І я вірю, що найбільша цінність — це молоді паростки, які можуть вирости в міцні дерева.

Моя першочергова мета — дати їм інструменти, щоб вони могли самі плекати цей ґрунт. У світі, де інформація ллється на них потоком, ми вчимо їх бути не просто рибами, що пливають за течією, а капітанами, що прокладають власний курс.

Ми даємо їм компас — критичне мислення, яке допомагає розрізнити правду від брехні. Ми даємо їм крила — креативність, яка дозволяє створювати власні історії та проекти. І ми даємо їм коріння — соціальні навички та лідерство, які дозволяють їм відчувати себе частиною єдиного

цілого, працювати в команді та брати відповідальність за своє життя і свою громаду.

Це не просто навчання, а загартування духу. Це підготовка до життя, де вони будуть не лише вибирати своє майбутнє, а й будувати його власноруч.

Будучи теоретичною головою громади, я бачу нашу головну проблему як прірву, що розділяє владу і молодь. На одному березі — досвід і знання, на іншому — енергія та ідеї. Але міст, що мав би їх з'єднати, зруйнований. Відсутність практики та живого діалогу призвела до того, що молодь бачить лише фінальну картинку, не розуміючи, яка титанічна робота стоїть за кожним рішенням.

Моя стратегія — це будівництво мостів. Це не просто обіцянки, а конкретні кроки, які дозволять молоді пройти весь шлях від ідеї до втілення:

- ❖ Ми б відкрили двері своїх кабінетів, запрошуючи їх на спільні засідання, щоб вони побачили "всю кухню" — обговорення, суперечки, пошук компромісів. Це покаже, що політика — це не завжди гламур, а важка щоденна праця.
- ❖ Ми б разом з ними створювали соціальні проекти — від благоустрою парків до організації фестивалів. Це дало б їм можливість відчутти смак перемоги, коли їхня ідея втілюється в життя, і зрозуміти, що навіть під час війни можна творити.
- ❖ Ми б навчили їх лідерству, яке не боїться брати відповідальність, та комунікації, що дозволяє будувати мости замість стін. Я б показала, що їхнє майбутнє — це не лише міграція, а й можливість будувати власну державу тут і зараз.

Як голова громади, я б сказала молоді: “Не бійтеся мріяти, а ми допоможемо перетворити ваші мрії на реальність”. Наше завдання не вчити їх теорії, а дати відчутти, як це — бути будівельником змін. Я пропоную зробити не “імітацію життя”, а “життя як воно є”.

1. Пошук скарбів. Ми оголосимо “полювання” на найкращі ідеї, які чекають свого часу. Нехай кожен молодий громадянин стане мисливцем за ідеями, що зроблять наше життя кращим.
2. Дорожня карта. Кожній команді-переможцю я виділю “провідника” — людину, яка не поведе за руку, а покаже, як обійти підводні камені. Він розкаже про складність законів, про довгі коридори кабінетів та про те, як домовлятися, щоб досягти своєї мети.
3. Справжня гра. Наші “гравці” будуть працювати з реальними грошима та реальними документами. Вони відчують, що таке відповідальність, коли кожен підпис має вагу, а кожен крок має наслідки. Вони навчаться долати перешкоди, які ставить перед ними життя, а не симулятор.
4. Звіт серця. Наприкінці проєкту вони не звітуватимуть за формою, а розповідатимуть історію про те, як вони зробили свою громаду трішки кращою.

Це не просто програма, а доказ того, що вони можуть змінити світ. Це міст, який дозволяє їм перейти від дитинства до зрілості, від мрій — до реальних справ.

Я вірю, що успіх окриляє, а поразка загартовує. Якщо проєкт вдасться, це буде наша спільна перемога. Це як перший крок дитини — він дарує впевненість і бажання бігти далі. Це стане історією, яку ми будемо розповідати, щоб надихати інших.

Але якщо щось піде не так, ми не будемо плакати над розбитим. Ми сядемо разом, як друзі, і розберемося, чому. Ми запросимо тих, хто вже падав і піднімався — тих, чиї історії можуть бути і сумними, і надихаючими. Ми запитасмо:

- Який був наш найслабший ланцюжок?
- Де ми прорахувалися?
- Якого досвіду нам бракувало?

Ми перетворимо поразку на камінь мудрості. Бо справжній успіх — це не відсутність помилок, а вміння вчитися на них і йти далі, стаючи сильнішим. Це і є справжнє лідерство.

У 2022 році, коли почалася війна, я була вагітна, але не поїхала. Я залишилася. Я пройшла через декрет, повітряні тривоги та життя у бомбосховищах. Я повернулася на роботу, бо відчуваю, що моє місце тут. Я вірю, що моє життя, мій вибір — це частина великої історії нашої країни.

Нам здається, що найбільший виклик — це війна. Але після неї буде інший, не менш страшний — розкол між своїми. Я бачу, як підлітки вже ділять себе на "тих, хто залишився", і "тих, хто поїхав". Це невидимі рани, які загоювати буде важче, ніж фізичні.

Моя роль як педагога — це бути сапером, що розмінує ці міни, перш ніж вони вибухнуть. Я повинна навчити їх, що єдність — це не відсутність відмінностей, а вміння приймати їх. Ми маємо створити спеціальні курси, де вони будуть вчитися не лише історії чи математиці, а й людяності, співчуття та прощення. Ми повинні показати їм, що війна не має бути причиною для ненависті, а навпаки — причиною для ще більшої любові до своєї громади.

Залучити молодь до чогось — це як знайти ключ до старого замка, до якого давно не підходили. Зараз цей замок ще й під тиском стресу і невіри, що все може змінитися. Я вважаю, що ми повинні йти не від молоді, а до неї. Ми повинні спуститися з "олімпу" влади до їхнього світу.

1. Перетворення на гру. Вони живуть в онлайн-світі, де все можна "прокачати", і де за кожен дію отримуєш винагороду. Ми повинні перетворити місцеве самоврядування на "гру". Мобільні додатки, де вони можуть "прокачати" свою вулицю чи школу, ухвалюючи рішення і бачачи їхній результат, можуть стати першим кроком. Це як гейміфікація життя, де замість віртуальних балів вони отримують відчуття впливу.
2. Крутий бренд. Ми повинні показати, що "держслужбовець" — це не синонім нудьги. Ми маємо створити рекламу, яка "зацепить" їх.

Показати, що змінити свою громаду — це так само круто, як розробити нову програму чи створити канал на YouTube. Треба показати, що робота в самоврядуванні може бути творчою та надихаючою, і що вона дає можливість змінити світ, не виїжджаючи за кордон.

Ми почали нашу розмову з того, що сучасна молодь стоїть перед екзистенційним вибором, змушена переосмислювати своє місце у світі. І головне, що я зрозуміла за час нашої роботи — молодь це не просто майбутнє, це вже сьогодні.

Для того, щоб це сьогодні було сильним, нам потрібно:

1. Дати їм крила і коріння: Крила, щоб їхня креативність не знала меж, і коріння, щоб вони були міцно прив'язані до своєї землі, розуміючи, що саме тут, у їхній громаді, вони можуть реалізувати себе.
2. Замінити теорію практикою: Замість розмов про лідерство, дати їм можливість стати лідерами. Замість лекцій про відповідальність, дати їм відчуття її на власному досвіді.
3. Загоїти рани, які ще кровоточать: Навчитися не ділити, а об'єднувати, не судити, а розуміти. Адже саме з розбитих сердець народжується справжня сила нації.

Я вірю, що коли ми дамо молоді не просто слова, а реальні інструменти, вона зможе перетворити свою громаду на місце, де варто жити, творити і будувати своє майбутнє.